

Sygn. akt IV U 275/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 sierpnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: protokolant sądowy Marta Bartusiak

po rozpoznaniu w dniu 9 sierpnia 2016 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 29 lutego 2016 roku nr (...)

w sprawie M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 275/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 09 sierpnia 2016 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 29.02.2016r. odmówił M. P. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ orzeczeniem z dnia 24.02.2016r. Komisja Lekarska ZUS uznała, że nie jest niezdolna do pracy.

M. P. w odwołaniu od tej decyzji domagała się jej uchylenia lub zmiany i uznania jej niezdolności do pracy oraz powołania komisji lekarskiej złożonej ze specjalistów adekwatnych do jej schorzeń.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie odmówił prawa do renty na podstawie art. 57 ust 1 w związku z art. 61 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (tj. Dz.U. z 2015r. poz. 748 ze zm.) wskazując, iż wnioskodawczyni pobierała ostatnie świadczenie rentowe do dnia 31.05.2013r., zaś z danych znajdujących się na koncie ubezpieczonej w ZUS-ie wynika, że od 20.06.2014r. odwołująca jest zarejestrowana w (...) Urzędzie Pracy w T. jako osoba bezrobotna niepobierająca zasiłku dla bezrobotnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. urodzona w dniu (...), posiada wykształcenie zawodowe, pracowała jako piekarz i sprzątająca. Odwołująca od 15 lat nie pracuje zawodowo. W okresie od 2004 roku do 31.05.2013r. pobierała świadczenie rentowe. W dniu 11.12.2015r.

wystąpiła z wnioskiem o ponowne przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy. Orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 24.02.2016r. nie została uznana za niezdolną do pracy.

Celem wyjaśnienia istoty sporu tj. czy odwołująca jest czy nie jest niezdolna do pracy zarobkowej w rozumieniu art. 12, art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162 poz. 1118 z późn zm.) i jej stopnia, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych specjalistów z zakresu neurologii lek. med. D. B. oraz kardiologii lek. med. P. Ż..

Na podstawie zebranej w aktach sprawy dokumentacji lekarskiej biegli sądowi kardiolog i neurolog w zbiorczej opinii sądowno-lekarskiej rozpoznali u odwołującej:

- padaczkę,
- bóle kręgosłupa w odcinku szyjnym i lędźwiowym,
- bóle nóg, obrzęki nóg,
- łatwą męczliwość
- duszności,
- nadciśnienie tętnicze,
- depresję.

Z powodu w/w rozpoznanych schorzeń oraz stopnia ich nasilenia biegli uznali, że odwołująca jest niezdolna do pracy częściowo, okresowo na 1 rok od daty złożenia wniosku o świadczenia rentowe tj. od 11.12.2015r. do 30.11.2016r i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Jak wynika z uzasadnienia opinii z odchyień od normy u odwołującej stwierdza się otyłość, obrzęki podudzi, poszerzenie obrysu prawego stawu skokowego z ograniczeniem ruchomości w stawie. Rozpoznane nadciśnienie tętnicze pierwotne, umiarkowanego stopnia z łagodnym poszerzeniem lewego przedsionka nie wpływa na orzeczenie o długotrwałej niezdolności do pracy. Badanie echokardiograficzne serca wykazuje podwyższone ciśnienie w prawej komorze do wartości 50 mmHg przy normie do 25 mmHg i wskazuje na prawdopodobieństwo występowania nadciśnienia płucnego. Stwierdzona prawokomorowa niewydolność serca z obrzękami kończyn dolnych powodują zdaniem biegłych niezdolność odwołującej do pracy i wymagają dalszej diagnostyki oraz ustalenia przyczyny. Z kolei padaczka leczona od dzieciństwa z rzadkimi napadami padaczkowymi jak również dolegliwości bólowe kręgosłupa bez istotnego ograniczenia ruchomości kręgosłupa i objawów korzeniowych nie stanowią o niezdolności do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

Na podstawie przeprowadzonego badania odwołująca została uznana za częściowo niezdolną do podjęcia pracy na okres 1 roku od daty złożenia wniosku o świadczenie rentowe tj. od 11.12.2015r. do 30.11.2016 roku.

/dowód: opinia sądowno-lekarska – k. 10 – 13 as/

Wydaną opinię biegłych Sąd uznał za trafną, gdyż została wydana przez specjalistów z tego rodzaju schorzeń jakie rozpoznano u odwołującej, po wnikliwej analizie aktualnych wyników badań oraz badaniach podmiotowych i przedmiotowych. Opinia biegłych w ocenie Sądu spełnia ponadto wymogi przewidziane dla tego rodzaju środków dowodowych w art. 278 kpc i art. 285 kpc, a także w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 14.12.2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy w związku z art. 12-14 i art. 75 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Żadna ze stron nie kwestionowała treści opinii.

Nadto kwestią sporną pozostawał okres powstania u odwołującej ponownej niezdolności do pracy zarobkowej. Na rozprawie w dniu 14.06.2016r. odwołująca oświadczyła, że przez cały okres po ustaniu prawa do renty z dniem 31.05.2013r. podlegała ubezpieczeniu społecznemu. Podniosła, że w miesiącu czerwcu 2014 roku zarejestrowała się do (...) Urzędu Pracy w T. jako osoba bezrobotna niepobierająca zasiłku. Celem uściślenia czy odwołująca spełnia warunek uzyskania renty wskazany w art.57 ust 1 pkt 3 Sąd zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych do wyjaśnienia czy po okresie, do którego odwołująca otrzymywała rentę z tytułu niezdolności do pracy, a więc po dniu 31.05.2013r., podlegała ubezpieczeniom społecznym, a jeśli tak to, w jakim zakresie, z jakiego tytułu i do kiedy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w piśmie procesowym z dnia 06.03.2015r. wskazał, że odwołująca w okresie od 20.06.2014r. figuruje w bazie Zakładu jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku, zgłoszona z tego tytułu tylko do ubezpieczenia zdrowotnego przez (...) Urząd Pracy w T..

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie od zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U., Nr 162., poz 1118, z późn. zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie warunki:

- jest niezdolny do pracy,
- ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b), pkt 4,6,7,9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a), pkt. 10 lit. a), pkt. 11-12, 13, lit. a), pkt. 14 lit. a) i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, lit. a), pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Stosownie do dyspozycji art. 12 powołanej ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. W myśl dyspozycji ustępu 3 powołanego artykułu, częściowo niezdolną jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z dotychczasowym poziomem kwalifikacji.

Równocześnie zgodnie z treścią art. 13 powołanej ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak też możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie możliwość przekwalifikowania zawodowego. Dalej w myśl ustępu 3 cytowanego artykułu, trwałą niezdolność do pracy orzeka się, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy, zaś gdy rokowania takie istnieją, orzeka się okresową niezdolność do pracy.

W myśl art. 107 powołanej ustawy prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

Przedmiotem postępowania było ustalenie, czy ubezpieczona ze względu na stan zdrowia jest niezdolna do pracy, czy też jest zdolna do pracy, jak to wynika z zakwestionowanej opinii komisji lekarskiej i wydanej na jej podstawie decyzji ZUS oraz czy ewentualna niezdolność odwołującej do pracy zarobkowej powstała w okresach wskazanych w art. 53 ust 1 pkt 3 albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie z cytowanym wyżej przepisem art. 57 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy nabywa pracownik, który stał się niezdolny do pracy przed upływem 18 miesięcy od ustania zatrudnienia lub ubezpieczenia. Z ustaleń poczynionych w przedmiotowej

sprawie wynika, że niezdolność odwołującej powstała od dnia 11.12.2015r. to jest od daty złożenia przez nią wniosku o ponowne świadczenie rentowe. Bezsprzeczne pozostaje w sprawie fakt, że wcześniej odwołująca pobierała wcześniej rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 29.01.2004r. do 31.05.2013r. Stąd też nie ulega żadnej wątpliwości, że odwołująca ponownie stała się niezdolna do pracy po upływie 18 miesięcy od daty utraty prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 maja 1999 r. II UZ 52/99 wskazał, że w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. (OSNP 2000/15/601). W uzasadnieniu tego postanowienia wyjaśnił, że w „postępowaniu, wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, zgodnie z systemem orzekania w sprawach z tego zakresu, sąd nie rozstrzyga o zasadności wniosku, lecz o prawidłowości zaskarżonej decyzji. Sąd nie działa w zastępstwie organu rentowego, w związku z czym nie ustala prawa do świadczeń, i choć samodzielnie oraz we własnym zakresie rozstrzyga wszelkie kwestie związane z prawem lub wysokością świadczenia objętego decyzją, to jego rozstrzygnięcie odnosi się do zaskarżonej decyzji (art. 477 § 2, art. 477¹⁴ § 2 i art. 477^{14a} KPC).”

W toku postępowania sądowego ubezpieczona została poddana badaniu przez biegłych lekarzy neurologa oraz kardiologa. Sąd w oparciu o opinię biegłych stwierdził u odwołującej na dzień wydania decyzji częściową niezdolność do pracy na okres 1 roku od 11.12.2015r. biorąc pod uwagę stwierdzone schorzenia kardiologiczne. Nadto w trakcie postępowania dowodowego Sąd ustalił, że wprawdzie odwołująca jest niezdolna do pracy, jednakże poprzednie prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy ustało z dniem 31.05.2013r., a więc odwołująca nie spełnia warunku do przyznania renty wynikającego z art. 57 ust 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.). Zgodnie z powołanym przepisem renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje osobom o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, ale w sytuacji gdy ta niezdolność do pracy powstała w czasie zatrudnienia bądź ubezpieczenia albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania zatrudnienia lub ubezpieczenia.

Jak wynika z akt sprawy odwołująca pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy od 29.01.2004r. do dnia 31.05.2013r. Decyzją z dnia 20.08.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił odwołującej prawa do dalszej wypłaty renty od dnia 01.06.2013r. wobec braku niezdolności do pracy. Powyższa decyzja została zaskarżona przez odwołującą. W wyniku rozpoznania odwołania Sąd Okręgowy w Tarnowie postanowieniem z dnia 11.03.2014r. w sprawie o sygn.. IV U 1572/13 uchylił zaskarżoną decyzję i przekazał sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umorzył postępowanie z uwagi na ujawnienie się nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy. Decyzją z dnia 07.07.2014r. wydaną na podstawie orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 11.06.2014r. Zakład odmówił prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wobec braku niezdolności do pracy. Dnia 11.12.2015r. odwołująca złożyła wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty. Przedmiotową decyzją z dnia 29.02.2016r. Zakład odmówił odwołującej przyznania renty. Od 20.06.2014r. odwołująca jest zarejestrowana w (...) Urzędzie Pracy w T. jako osoba bezrobotna niepobierająca zasiłku dla bezrobotnych.

Wobec powyższego zdaniem Sądu niezdolność odwołującej do pracy powstała po upływie 18 miesięcy od chwili ustania ubezpieczenia - to jest czasu kiedy M. P. pobierała rentę czyli od 31.05.2013r..

W niniejszym przypadku odwołująca nie spełnia przesłanek z art. 57 w zw. z art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.) i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. należało orzec jak w sentencji wyroku.